

13(19)

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ≡

≡≡≡ ΝΕΟΛΑΙΑ

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

≡≡≡ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ≡≡≡

ΑΠ' ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ "ΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ,"

ΕΤΟΣ Β' ≡ ΑΡΙΘ. 19
≡ ≡ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1935 ≡ ≡

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ & ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠ' ΤΟΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ «ΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ»

ΕΤΟΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'	15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1935	ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 13 (19)
<i>Συνδρομαὶ Ἑσωτερικοῦ</i>	ΟΔΟΣ ΠΑΛΛΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ 11 Β	<i>Συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ</i>
Ἔτησία Δρ. 40	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Ἔτησία Francs Fr. 15
Ἐξάμηνος » 25	ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ	ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΧ. 4
Τρίμηνος » 15	ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	

ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΦΩΣ

Ἄνοιχτε τὰ παράθυρα στὸ φῶς,
οἱ κάμαρες φαντάζουνε σὰν τάφοι,
τοῦ ἡλιου λαχταράω τὸ χρυσάφι
μέσα στὸ μαῦρο χάος ναυαγός.

Τοῦ ἡλιου ἐραστής καὶ νοσταλγός,
ποιὰ μοῖρα καὶ ποιὰ μπόρα μοῦ τὸ γράφει,
γύρω τριγύρω νὰ μὲ κλειοῦνε τάφοι,
καὶ μὲ τὰ χέρια σταυρωτὰ κι' ἀργός.

Κι' ἀνήμπορος ν' ἀφήνουμαι στὴ θλίψη,
τὴ θλίψη πὸν ποτὲ δὲ θὰ μοῦ λείψη,
θαροῶντας πὼς δὲν χάνετ' ὁ καιρὸς.

Κι' ἀφήνοντας τὴ φλόγα νὰ μὲ γλύψῃ...
φέρετε φτερὰ γιὰ ν' ἀπλωθῶ στὰ ὕψη
κι' ἀνοιχτε τὰ παράθυρα στὸ φῶς!....

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΔΙΑΣΙΟΣ

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΝΟΥ

Ἡ πεδιάδα ἦταν χορταριασμένη, ἄγρια καὶ γυμνή, πλατεία, ἄγρια κι' ἀνοιχτὴ στὸν ἄερα, ποὺ εἶχε κτίσει παντοῦ ἓνα θόλο ἀπὸ μελαγχολικὸ σταχτί. Μὲ μιὰν ἐσώτερη φωνὴ κυλοῦσε τὸ ποτάμι. Ἐνας κύκνος, ποὺ πέθαινε, γλυτροῦσε πρὸς τὰ κάτω μὲ θρηνο γοερό. Κι' ἦταν μεσημέρι. Τ' ἀδύναμο ἀγέρι πάντα φυσοῦσε καὶ τὶς κορφές τῶν καλαμιῶν ἐκίνα.

Κάποια γαλάζια κορφοβούνια στὸν ὀρίζοντα ὠρθωνόταν καὶ λευκὰ κατὰ τὸν οὐρανὸ τὸ κρῦο λαμποκοποῦσαν τὰ χιόνια, ποὺ τὰ στέφουν. Μιά ἱτιά ἐκλαιγε πάνου ἀπ' τὸ ποτάμι, καὶ σάλευε τὸ κύμα καθὼς στέναζε τ' ἀγέρι. Ψηλὰ στὸν ἄερα βρισκόταν τὸ χελιδόνι ποὺ κυνηγοῦσε τὸν ἑαυτὸ του κατὰ τὴν ἄγρια του βουλή, καὶ πέρα στὸν πράσινο καὶ εἰρημένο βάλτο τὰ μπερδεμένα ρυάκια κοιμοῦνταν, σκεπασμένα μὲ πράσινο, μὲ κίτρινο ἢ πορφύρα.

Τ' ἄγριου κύκνου ὁ ὕμνος τοῦ θανάτου πῆρε τὴ ψυχὴ τῆς ἔκτασης τούτης τῆς ἀπέραντης μὲ χαρὰ κρυμμένη μεσ' στὴ λύπη. Στὴν ἀρχὴ τὸ κελᾶδημα ἐρχόταν σιγαλὸ στ' αὐτί, καθαρὸ καὶ γεμάτο· καὶ ἐνῶ χυνόταν γύρω στὰ οὐρανοθέμελα, ὑπερτερῶντας σ' ἀδυναμία, τὸ τραγοῦδι ἀκουγόταν κάποτε κοντὰ καὶ κάποτε ἀπόμακρα. Ἄξαφνα ὅμως ἡ φοβερὴ θριαμβικὴ φωνὴ του μὲ μουσικὴ παράξενη κι' ἀνάκατη ἀντήχησε σὲ μεγαλόπρεπη ᾠδὴ· ὅπως ὅταν οἱ δυνατοὶ διασκεδάζουν μ' αὐλοῦς, μὲ κύμβαλα καὶ μ' ἄρπες ὀλόχρυσες κι' ἡ χλαλὴ κυλάει ἀπ' τὶς ἀνοιχτὲς πύλες μακρὰ ἀπ' τὴ πολιτεία, ὡς τὸ βοσκὸ ποὺ κοιτάει τὸν ἀποσπερίτη. Καὶ ἡ σερνάμενη μούσικουλη καὶ τὰ σκαλωμένα ἀγριόχορτα καὶ τῆς ἱτιάς τὰ κλώνια τ' ἀσπρουλιάρικα καὶ ὕγρα καὶ τὸ κυματιστὸ κύττωμα τοῦ καλαμιῶνα καὶ τὰ βούκινα τῆς ἀντιλαλούσας ὄχθης παλιωμένα ἀπ' τὰ κύματα καὶ τ' ἀσημένα ἀγριολούλουδα τοῦ βάλτου, ποὺ φυτρῶνουν στὰ ἔρημα λακίωματα καὶ στὶς λίμνες γύρω περίγυρα, πλημμύρισαν ἀπ' τὸ τραγοῦδι ποὺ ξεχειλίζει.

(Tennyson)

ΚΩΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΙΑ

Ὁ Δαναός, γιὸς τοῦ Βήλου καὶ τῆς Ἀγχιγόνης, ἀφήνοντας τὴν πατρίδα του τὴν Αἴγυπτο, ἀφήνοντας τ' ἀδέρφια του τὸν Κηφέα, Φιλέα κ. α., ζητάει σὲ μέρη μακρυνὰ νὰ βρῆ τὴ χώρα ποὺ ποθεῖ, νὰ γίνῃ κυρίαρχός της, νὰ βασιλέψῃ. Σταματᾷ στὸ Ἄργος, τὸ καιρὸ τῆς βασιλείας τοῦ Τελένορος. Μὲ δύναμη περίσσεια καταφέρνει καὶ παίρνει τὴ βασιλεία καὶ διατάζῃ πιά. Κάνει αὐτὸς τὸν πρῶτο πεντηκόνταρο, ἀρχαῖο πολεμικὸ καράβι, ποὺ κινιόταν μὲ πενήντα κουπιὰ. Οἱ ἄνθρωποι στὴν ἐπικρατεία του λέγονται στὸ ἔξῃς Δαναοί.

Ἀποκταίει πενήντα κόρες, τὶς περίφημες Δαναΐδες. Ὁ ἀδερφός του Αἴγυπτος, βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου ἔχει πενήντα γιούς. Παντρεύονται αὐτοὶ οἱ πενήντα τὶς Δαναΐδες μὰ χωρὶς τὴ μεγάλη θέληση τῶν Θεῶν, χωρὶς τὴ συγκατάθεση αὐτοῦ τοῦ Δαναοῦ. Ὁ πατέρας ὑπαγορεύει στὴ καθεμιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸ πρῶτο βράδυ τοῦ γάμου— ὁ γάμος καὶ τῶν πενήντα γίνηκε ταυτόχρονα— τὸν ἄντρα της. Πιστὲς στὴ πατρικὴ μὰ καὶ στὴν ἴδια τους θέληση δίχως δισταγμὸ, δίχως συναίσθηση κακοῦ οἱ κόρες, θανατώνουν τοὺς γιούς τοῦ Αἰγύπτου. Μὰ μιὰ, ἡ Ὑπερμνήστρα, ἀνίκανη γιὰ φόνο, δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἓνα τέτοιο κακὸ κι' ἀφήνει στὴ ζωὴ τὸν ἄντρα της, τὸν Λυγκέα. Μὰ πῶς νὰ ζῆσῃ αὐτὸς; νὰ μὴν ἐκδικηθῇ; τὸ αἷμα τῶν ἀδερφῶν τῶν δὲν τὸν ἀφήνει ἡσυχό. Σκοτώνει τὶς Δαναΐδες κι' αὐτὸ τὸ Δαναό.

Στὸν μαῦρο Ἄδη βρίσκουν καινούργιο μαρτύριο οἱ σαρανταεπνέα φόνισσες. Ἐνα πιθάρι στημένο στὴ μέση πρέπει νὰ γεμισθῇ μὲ νερό. Καθεμιὰ μὲ τὴ στάμνα της φέρνει καὶ ρίχνει μὰ ποὺ νὰ γεμίσῃ; πάντα νερὸ ρίχνουν καὶ ποτὲ δὲν γεμίζει— γιὰτὶ εἶναι τρύπιο— καὶ πάντα πάλι φέρνουν καὶ πάντα μένει ἄδειο.

Ἀπ' αὐτὸ γεννήθηκε ἡ παροιμία «εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων πύθον ὕδροφορεῖν», χαρακτηρισμὸς κάθε ἀνόητου ποὺ θέλει νὰ πιάσῃ κάτι ἄπιαστο, ποὺ *ματαιοπονεῖ*.

ΜΥΘΟΔΙΗΓΗΤΡΑ

Στις 24 Ἰουνίου πέθανε ἡ

ΙΟΥΛΙΑ ΛΑΝΑΡΑ

μητέρα τῶν ἀγαπητῶν μας *Νυφούλας τ' Οὐρανοῦ* καὶ *Βέδα*.

Ἡ «Σαλονικιώτικη Παρέα» καὶ ἡ «Μακεδονικὴ Νεολαία» συμμετέχουν στὸ πένθος τῶν ἀγαπητῶν τους φίλων καὶ τοὺς ἀπευθύνουν τὰ πειρὸ ἐγκάρδια συλλυπητήρια.

ΜΙΑ ΔΑΣΚΑΛΑ

Ἐνα ὄμορφο λιανὸ κορμί. Μιά σβελτάδα καὶ λυγράδα, σωστὴ ὀμορφία. Τὴ βλέπεις ἀπὸ μακρὰ καὶ λές: «νὰ μιὰ ὄμορφη». Τὴ βλέπεις ἀπὸ κοντὰ καὶ σωπαίνεις. Τὸ κρατᾷς γιὰ σένα, κάτι ποὺ δάδες νὰ πῆς: γιὰτὶ λυπάσαι. Βλέπεις δυὸ μικρὰ μαῦρα μάτια μὲ ζωερὴ ἐξυπνάδα. Δυὸ μάγουλα σκαμένα. Τὸ ἀπάνω χεῖλος κατιστραμένο ἀπὸ χαράκις. Ἐτσι σὺν νὰ στράγγισε πόνος καὶ πόνος κ' ἐπόμεινε σουρωμένο. Ἄπο συνήθεια. Μιά ἀσκημιὰ ὄμορφη. Καὶ τὰ χέρια, μακρὰ, παράξενα, διανοητικά. Μιλᾷ πολὺ μὲ τὸ στόμα, μὰ πιὸ σημαντὸ κ' μὲ τὰ χέρια. Κάτι κινήσεις χαρακτηριστικές. Θαρρεῖς πῶς τοῦτα τὰ ἔξοχα χέρια εἶναι καμωμένα μοναχὰ γιὰ τοῦτ' εἰς κινήσεις καὶ γὰ τοῦτο τὸ πλῆγμα. Ὅταν τὶ φαντάζομαι σ' ἓνα ἄλλο κορμί βλέπω μὲ τὸ νοῦ μου μιὰ πρόστυχη χωματῖνα κινάτα μὲ δυὸ χερσούλια ἀπὸ πορσελίνα. Ἀρμονικὰ τοξωτὰ.

Ἡ δασκάλα μου, ἓνα δράμα. Θαρρῶ πῶς δὲν εἶδα καὶ δυσκόλα καλὸτυχη. Ὅλες μεγαλοκοπέλλες μὲ κωρασμένα χλωμὰ πρόσωπα. Γκιρίζα ἢ βαμένα μαλλιά. Ἀναιμικές, νευρικές. Καμμιὰ νέα ἀνάμεσά τους, σὲ γεμίζει λήθη. Δὲν θὰ ἔχει τάχα τὴν τύχη τῶν ἄλλωνῶν;

Στ' ἀλήθεια, λές καὶ δὲν ἔχουν μοῖρα στὸν ἥλιο οἱ δυσκόλες. Συλλογιέμαι καμμιὰ φορὰ ἀπὸ ποὺ νᾶναι

ὄλη τούτη ἡ ἀπίστευτη κακοτυχία. Νὰ τῶχουν τὰ κορίτσια ποὺ διαλέγουν αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα, ἢ φτάνει τὸ ἐπάγγελμα τὸ ἴδιο; Τὶς κάνει νευρικές, σχολαστικές. Ἀποκρουστικές, ἀξιολίπητες.

Ἐπειτα εἶναι καὶ τ' ἄλλο. Τοὺς τυχαῖνον δυστυχίες ἀπανωτές. Ἐπιδημία λές. Τὸ βλέπεις καλύτερα ἔτσι ποὺ εἶναι ὅλες μαζί ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὦς τὸ βράδυ στὸ σχολεῖο. Ἐνα σύνολο. Ἐνα σύνολο ἀπὸ τραγικὲς μονάδες.

Βλέπω τὴ δασκάλα μου καὶ λέω, πῶς νὰ μπορεῖ νὰ βαστάει σὲ τόσα. Ἀρρώστειες θάνατοι, ἠθικὴ κακομοιριά, φτώχεια. Θῦμα τοῦ σπιτιοῦ της. Πῶς δὲν λόγισε καὶ τὸ κορμί της ἀκόμα. Τὴ φαντάζομαι τὸ βράδυ καθ' σμένη στὸ πάτωμα, διπλωμένη στὰ δυὸ, μὲ τὸ κεφάλι κρυμμένο στὰ χέρια. Στὰ ἐξαισία χέρια. Καὶ πάνω της ὅλοι οἱ πόνοι. Μαῦρες σκιές, βαρεῖες. Νὰ τὴν πλακώνουν, νὰ τὴν πρίγουν. Τὸ πρῶτ', χλωμὴ στὸ σχολεῖο, γαλάζια, μελαχροινὰ μάτια τὴν κυττῶνε. Τὰ κυττᾷται. Δουλοῦδια μεγαλώνουν μεσ' στὰ χέρια της καὶ φεύγουν, τὰ παιδάκια. Δεκαοχτὼ ὀλόκληρα χρόνια. Γύρω της παιδιὰ, πάντα παιδιὰ. Καὶ τὶ πίκρα ἀπιστορήτη νὰ μὴν μπορεῖ καὶ κίνη νὰ σφῆξει στὴν ἀγκαλιά της ἓνα παιδί, ἓνα δικό της παιδί...

ΙΖΟΛΔΗ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Υπάρχουν μερικές έντυπώσεις, που ο νους μας τις φυλάει βαθειά στο έμφυτο του υποσυνείδητου, σαν κάτι ιερό και άγιο. Κι' έτσι μόλις μ'ας δοθή ή ευκαιρία και τὰ ξαναθυμηθούμε, νοιώθουμε μιὰ βαθειὰ θλίψη για τὸ χαμό τους, μιὰ γλυκειὰ νοσταλγία γι' αὐτὰ τ' ἀγαπημένα πράγματα, πούχουν τώρα πεθάνει και πού ἔχουν τὴ δύναμη νὰ ξαναζωντανεύουν μπροστά μας ἕναν ὁλόκληρο κόσμο ἀπὸ λησμονημένες μορφές, και πού στή φαντασία μας γίνονται μεθυστικό ὄνειρο, μαγικό παραμῦθι.

Ἔτσι προχτές ψάχνοντας ἄσκοπα τὰ βιβλία μου βρήκα τὸ Ἀναγνωσματοῦριο τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Φυλλομετρώντας γεμάτος συγκίνηση τὶς κτρινιασμένες σελίδες του, πού τόσες φορές μικρὸς ἔσκυψα ἀπάνω τους βρήκα μιὰ παπαρούνα μὲ μιὰ πεταλούδα πού τὶς εἶχα κλείσει στὶς παλιές σελίδες μ' ἕνα φάκελλο.

Ἔνα γράμμα !..

Ἀλήθεια — ποὺς ξέρε; — μὲ πόση λαχτάρα θὰ τὸ περίμενα. Πόσες ἐλπίδες κι' ἄθῳα, παιδικὰ χρυσόμειρα κλεισμένα στὸν ξέθωρο αὐτὸ φάκελλο δὲν τὰ περίμενα νὰ γίνουν πραγματικότητες; Πόσα βράδια κάνοντας τὸ σταυρὸ μου μπρὸς τὴν παλιὰ, βυζαντινὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ἐλπιδοφόρας, δὲ θὰ τὴν εἶχα παρακαλέσει νὰ μοῦ τὸ φέρει τὸ ἐρχόμενο βαπόρι; . . .

Και ποὺς τάχα μοῦ τόστειλε; Ὁ ξενητεμένος πατέρας μὲ συμβουλές και μηνύματα για καινούργια δῶρα, πού θὰ μὲ τᾶφερνε στὸ νησάκι ὁ γέρο-ταχυδρόμος; για ἡ καλὴ μητέρα γεμάτο ἀγάπη και τρυφεράδα, γεμάτο ἀνησυχία για τὸ μικρὸ γυιὸ τῆς; . . .

Ἴσως ὁ ἀδερφός, πού σπούδαζε, μὲ τὶς περιγραφές του για τὰ παράξενα πράγματα τῆς Ἀθήνας. Ἴσως ἀκόμα ὁ παιδικὸς φίλος, πούφυγε μικρὸς—μικρὸς σὴν ξενιτειὰ για νὰ μάθει τέχνη κοντὰ στὸν ἀποκαταστημένο νουνό, πού νοσταλγώντας τὰ πράσινα ἀμπέλια και τὴ θάλασσα τοῦ νησιοῦ κάθισε νὰ μοῦ γράψει τὴ θλίψη του και τὶς πίκρες τοῦ ξενητεμένου.

Βουβὸς κοίταξα τὸ φάκελλο, γεμάτο συγκίνησι και μιὰ ἀλλόκοτη χαρὰ μ' ἔκανε νὰ σιογοτρέμω, λὲς και περίμενα νὰ βρῶ μέσ' τὸν ξεθωριασμένο φάκελλο λίγη χαρὰ κλεισμένη ἀπ' τὰ παιδικὰ χρόνια, ἕνα κομμάτι εὐτυχίας! . . .

Ἀνοίγοντάς το σιγά, σχεδὸν φοβισμένα δὲν βρήκα παρὰ ἕνα κομμάτι ἄγραφο χαρτί.

ΦΙΛΗΣ ΚΑΤΣΙΠΗΣ

ΑΦΚΙΑΧΤΟ ΚΙ' ΑΣΤΟΛΙΣΤΟ

Ἄφτιαχτο κι' ἀστόλιστο
τοῦ χάρου δὲ σὲ δίνω.
Στάσου μὲ τάνθνερο
τὴν ὄψη σου νὰ πλύνω.

Τὸ στερνὸ τὸ χτένισμα
μὲ τὰ χρυσὰ τὰ χτένια
πάρτε ἀπ' τὴ μανούλα σας
μαλλάκια μεταξένια.

Μήπως και τοῦ Χάροντα
καθὼς θὰ σὲ κοιτάξῃ,
τοῦ φανῆς ἀχάιδευτο
και σὲ παραπετάξῃ.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΡΗΜΑ ΛΕΙΨΑΝΑ

Ἔνα λείψανο βγαίνει
ἀπὸ σπῆτι παλιό, ἐρημικὸ
δίχως κλάματα κι' ἄνθια τὸ πᾶνε.

Μιὰ γυναῖκα σβυσμένη,
φίλτρου πνίγει λυγρὸ μυστικὸ,
κάπου ἐκεῖ πού ὅλα γύρω σιωπᾶνε!

Τώρα, ἀλάλητη ἡ μάνα,
λές, καρφώνει δυὸ μάτια θολὰ
στὰ ψηλά, σὲ μιὰ ὑπέριστα ὁδύνη!

Κι' ἀπαλὰ μιὰ καμπάνα,
τὸν διπλό της καθμὸ ξαπολά,
σὸν κλαμμὸ στῆς ἐρημιάς τὴ γαλήνη!

ΑΠ. ΜΑΜΕΛΗΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΜΟΥ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Πιστεύω νὰ ξέρετε ὅλοι σας τὴν παροιμί: «Ὁ ἄνθρωπος ἀπ' τὸν τρόπο του ἀγαπιέται, κι' ἀπ' τὸν τρόπο του μισιέται».

Και θὰ τόξετε βέβαια ὅλοι σας παρατηρημένο αὐτὸ. Εἶναι ἄνθρωποι πού τοὺς ἀγαποῦμ, τοὺς συμπαθο με μόνο και μόνο γιατὶ ὁ τρόπος τους, ἡ γλύκα τους μᾶς τραβᾶνε.

Για πᾶρτε ἕνα ἀπότομο, ἕνα ἐγωῖστην, ἕνα... ἕνα... νὰ δοῦμε ποιὸς τὸν ἀγαπάει;

Κανείς σᾶς βεβαίῳ. Γιατὶ μὲ τὸν χαρακτήρα του και τοὺς τρόπους του ἀποδιώχνει τὴν ἀγάπη και τὴν συμπάθεια.

Ἐνῶ ὅταν βλέπουμε κανέναν γλυκομίλητο, λεπτὸ στοὺς τρόπους, μ'εὐγένεια στὴν ψυχῇ, ἀμέσως αἰσθανόμαστε μιὰ συμπάθεια γιαυτὸν.

Και σᾶς φέρνω ἕνα παραδειγμα:

Εἶχαμε κάποτε στὸ γυμνάσιο ἕνα καθηγητὴ πού ἦταν κάθε ἄλλο παρὰ μετριότης. Ἀναγνωρίζαμε τὴν ἀξία του και τὴ... σεβόμασταν. Αὐτὴ μόνον ὅμως.

Γιατὶ αὐτὸς ὅσο καλὸς ἐπιστήμων ἦταν, τόσο ὁ χαρακτήρας του βρισκόταν σὲ ἀληθινὰ... πρωτόγονη κατάσταση. Ἐγωῖστης μὰ σὲ πολὺ μεγάλο βαθμὸ.

Ἐστερα, ἀπότομος, βάνανσος και καί...

Δὲν τὸν ἐννοιαζε ἄν σεξευτέλιζε μπροστὰ στοὺς ἄλλους. Φτάνει νᾶκανε τὸ κερφί του.

Εἶχε τὴν ἀπαιτησι νὰ τοῦ φιλάει τὸ χέρι ὁ μαθητὴς πού θὰ ἀπάγγελνε τὴν προῖνὴ προσευχή.

Συνήθιζε νὰ λέει: Ἐγὼ εἶμαι νόμος... ὅτι λέω ἐγὼ πρέπει νὰ γίνεται...

Φαντάζεστε βέβαια, παιδιά μου, πὼς και ἡ ἐλάχιστη συμπάθεια πού εἶχαμε γιαυτὸν στὴν ἀρχή, πῆγε περίπατο. Δὲ βρισκόταν οὔτε ἕνας μαθητὴς νὰ πάρῃ τὸ μέρος του, ὅταν μαζεμμένοι σὲ πάρες τὸν... κουτσομπολεύαμε.

Κι' ὁ σεβασμὸς ἀκόμα κι' ἡ ἐκτίμησι

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Γ. Μ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

Κάτω ἀπ' τὸ ψευδώνυμο αὐτὸ κουβόταν ὁ ἀρχιμανδριτὴς Κωνσταντῖνος κόμης Βουλγαρος, ἀπόγονος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῆς Κερκύρας. Ἐγραψε τὰ ποιήματα «Πόθος», «Αἰσθημα», «Ἐρμολοκάβι», πολλὰ διηγήματα και μετέφρασε τὸ ποίημα του Οὐγκὼ «Τὸ Τέλος τοῦ Σατανᾶ». Ἐγραψε και πολλὰ ποιήματα στὸ παλιὸ περιοδικὸ «Ἐστία». Ἦταν ἄκρος δημοτικιστῆς. Ἡ δύναμη τοῦ ἐκφραστικοῦ του κι' ὁ πλοῦτος τῆς φαντασίας του τὸν τοποθετοῦν ἀνάμεσα στοὺς καλλιτέρες Ἑλληνας ποιητάς.

Νὰ ἕνα ἀπ' τὰς ὁμορφώτερα ποιήματα του.

Θ. κ. Κριτῆς

ΛΕΙΨΑΝΟ

Βουβὸς μακρὸς, ἀκίνητος στὸ νεκρικὸ κρεββάτι
Κοίτονταν γέροντας ὠχρὸς, μ' ἕνα κερφί στὸ
Στὸ λείψανὸ του φόρεσαν, για μιὰ στεργὴν
Τὴ διαλεχτὴ τὴ φορεσιά, σὸν σὲ χαρὸς νὰ

Τ' ἀχνὸ κεφάλι κύτταζε κατὰ τὸ οὐράνιο
Ὅσᾶν στὰ δυὸ του τὰ παιδιά νὰ ἤθελε νὰ
Πὼς ἂν ἡ ἀρρώστια τοῦφαγε τὸ χωματένιο
Πλήν, ἡ ψυχὴ του ἄλλη ζωὴ εἶχε ψηλά ξά-

Και μὲ τὰ χέρια σταυρωτὰ γύρω σὴν ἅγια
Ποὺ πιθομένα τοῦσίχανε στὸ κόρφο του ἐπάνω,
Θαρροῦσε κι' ἔλεγε σ' αὐτά:—Ἄν σᾶς ἀφί-
Για σᾶς, παιδιά μου ποθητά, τὴν προσευχὴ

† Β. Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

πού εἶχαμε για τὴν ἀξία του, σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ... ἐξατιμίζεται. Γιατὶ σεβασμὸς και ἀντιπάθεια εἶναι δυὸ συναισθήματα πού κατὰ τὴ γνώμη μου δὲν μποροῦν νὰ συνυπάρξουν ποτέ.

Μὲ τὴν ἀγάπη μου

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΗΧΩ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ & ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

Το χαρτί ήταν γνωστό από τα αρχαιότερα χρόνια· πολύ πριν να φτιάσουν οι Αιγύπτιοι χαρτί από πάπυρο, οι Κινέζοι και οι Ιάπωνες έφτιασαν χαρτί με το φλοιό της μουριάς, με το καννάβι, το άχυρο του ριζιού κ. λ. π.

Οι Αιγύπτιοι για να φτιάσουν χαρτί χρησιμοποιούσαν τα καλάμια του παπύρου, ενός φυτού που φύτρωνε στις δάχτυς του Νείλου. Ο πάπυρος αυτός επί πολύν καιρό ήταν το μοναδικό χαρτί που μεταχειρίζονταν οι αρχαίοι. Οι Ρωμαίοι όταν κατέκτησαν την Αίγυπτο, έπαιρναν τους παπύρους που εύρισκαν μέσα στους τάφους, και τους μεταχειρίζονταν εκ νέου, αφού έσβυναν με ειδικό φάρμακο τα γράμματα που είχαν επάνω τους.

Κατά τον 13ον μ. Χ. αιώνα οι Άραβες, που είχαν κατασκευάσει χαρτί από βαμβάκι, μετέδωσαν την χρήση του χαρτιού, απ' την Ισπανία που ήταν τότε κυρίαρχή της, σε όλη την Ευρώπη. Επί 500 ολόκληρα χρόνια όλα τα πολιτισμένα κράτη μεταχειρίζονταν αυτό το χαρτί.

Η μεγάλη εξάπλωση των εφημερίδων, ή τεράστια κατανάλωση των βιβλίων που άρχισε να γίνεται απ' τα μέσα του 19ου αιώνα ανάγκασε την ανθρωπότητα να γυρέψει άλλοι τές πρώτες ύλες για να φτιάγνυτο το χαρτί, γιατί το χαρτί από κουρέλια αφ' ενός μέν ήταν ακριβό και αφ' ετέρου δεν μπορούσε να έπαρκεση στη τεράστια κατανάλωση.

Το 1866 για πρώτη φορά μεταχειρίσθηκαν το ξύλο για την κατασκευή του χαρτιού. Η κατανάλωση όμως του χαρτιού όσο πάει και αυξάνει και σιγά-σιγά καταστρέφονται τα δάση. Για να μη απογυμνωθούν όμως από τα δένδρα τους οι χώρες που προμηθεύουν το ξύλο για το χαρτί, γίνεται σκέψις να χρησιμοποιηθούν για τη κατασκευή του χαρτιού καλάμια, φύλλα δένδρων και διάφορα άλλα φυτά που άφθονούν στη γη.

Το ύλικό του χαρτιού από ξύλο το παίρνουν από έλατα, πεύκα, κερκίδες, λεύκες κλ.

Τα ξύλα, αφού κοπούν σε λεπτά κομμάτια αλέθονται σε μύλους ως όπου γίνονται ένας ομοιόμορφος πολτός. Τόν πολτό αυτόν τόν χύνουν σε μεγάλες δεξαμενές απ' όπου μεταγγίζεται στη μηχανή όπου ξεραίνεται, απλώνεται, και αφού περάσει από διαφόρους πολυπλόκους κυλίνδρους και μηχανισμούς, μεταμορφώνεται στο χαρτί, που μάς είναι απαραίτητο για κάθε χρήση.

Το χαρτί που γίνεται από κουρέλια είναι

καλύτερο, απαιτεί περισσότερη δουλειά κι' είναι ακριβότερο. Απ' το χαρτί αυτό γίνονται τα έπιτολόχαρτα πολυτελείας, τα χαρτονομίσματα, τα γραμματόσημα και τα χαρτόσημα.

Όπως το χαρτί έτσι κι' η τυπογραφία ήταν επί πολύν καιρό άγνωστη στους λαούς της Ευρώπης. Τα βιβλία πουλιόταν πολύ ακριβά, γιατί για να γραφεί ένα βιβλίο χρειάζονταν μήνες ολόκληροι και γραφόταν ένα μόνο αντίτυπο κάθε φορά. Η δουλειά αυτή γινόταν με το χέρι και γιαυτό έπειδή δεν υπήρχαν βιβλία οι περισσότεροι άνθρωποι έμεναν αγράμματοι. Μόνο οι Κινέζοι πολλές χιλιάδες χρόνια μπρός απ' τους λαούς της Ευρώπης έγραφαν τα βιβλία τους και τις εφημερίδες τους όχι με το χέρι, αλλά εκτυπώνοντάς τα επάνω σε ακίνητα στοιχεία φτιασμένα από ξύλο. Κι' όταν ακόμα διαδόθηκε το χαρτί στην Ευρώπη, πάλι τα βιβλία ήταν ακριβά γιατί γράφονταν με το χέρι, ως όπου ο Γουτεμβέργιος ανακάλυψε και τελειοποίησε την τυπογραφία. Ύστερ' από πολλές δοκιμές, κόπους και απαγοητεύσεις ο Γουτεμβέργιος έκανε τα στοιχεία που αποτελούνται από κομμάτια μετάλλου, που στην έκρη τους έχουν κι' από ένα γράμμα του αλφαβήτου γραμμένο ανάποδα.

Τα γράμματα αυτά που είναι ταξιθετημένα σε ειδικές κάσες που κι' αυτές διαίρονται σε πολλές μικρές θήκες, τα παίρνει ο εργάτης που λέγεται στοιχειοθέτης και τα βάζει κατά σειρά πάνω σενα έργαλειό που λέγεται συνθετήριο. Με το συνθετήριο φτιάχνει τις σειρές τις οποίες ύστερα συσκευάζει σε σελίδες ή σελιδοποιεί ο αρχιεργάτης.

Οι σελίδες τοποθετούνται πάνω στο μηχανήμα που λέγεται πιεστήριο, μελάνωνται από ειδικούς κυλίνδρους του πιεστηρίου κι' έτσι τυπώνονται και εκδίδονται οι εφημερίδες, τα περιοδικά και τα βιβλία.

Η τυπογραφία έχει προοδεύσει τόσο πολύ και προπαντός τώρα τελευταίως που έφευρέθηκαν τα κυλινδρικά πιεστήρια κι' οι λινοτυπικές μηχανές. Ώστε ο τυπογράφος δεν έχει παρά να βάλει το χαρτί από το ένα μέρος του μηχανήματος για να πάρη από τάλλο το βιβλίο ή την εφημερίδα, έτοιμα διπλωμένα, ραμμένα!

Βλέπετε λοιπόν, αγαπητοί μου αναγνώστες κι' αναγνώστριες πόσο κόποι χρειάζονται ώσπου να φτάση στα χέρια σας ή «Μακεδονική Νεολαία».

Ω

NEA TALENTA

ΣΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΜΟΥ

Ξεφύλλιζα ένα παλιό album, όταν σκόνησα σε μιá φωτογραφία μου.

Μιά μπέμπα με μαύρα μάτια, γιομάτα αγάπη, μ' ένα ξένοιαστο χαμόγελο, με τόλόμαυρα δαχτυλιδωτά μαλλάκια της που τα στόλιζε ένας πελώριος πεταλουδωτός λευκός φιώγγος, νάμαι άληθινά εγώ; Αδύνατον!

Βασανίζω το μυαλό μου να θυμηθώ αν υπήρξα ποτέ τόσο ξένοιαστη, αλλά είναι τóσος καιρός από τότε, που να θυμηθώ!

Μου φαίνεται πώς αυτό το ναζιάρικο κεφαλάκι και γώ είμαστε δυό ξένες. Κι' όμως είμαι γώ ή ίδια! Τι διαφορά!

Τα μάτια μου στη φωτογραφία λάμπουν σαν καντήλες φωτεινές, σαν τα πιό δυνατά άστεράκια τούρανο, ενώ τώρα σκοτεινιάσαν απ' το πέραςμα ίσως κάποιου θαμπού σύννεφου π' άφησε την λαμπάδα του να καταστρέψει την λάμψη τους... Πούναι το ξένοιαστο άληθινό χαμόγελο; Τώρα έχει αντικατασταθεί μ' ένα ψεύτικο ύποκριτικό.

Ω! μικρή μπέμπα —πούμαι γώ ή ίδια— πόσο ζηλεύω τ' άφελές ύφος σου, αυτή την άφελεια πούχα κάποτε κι' όμως δεν την ένοιωθα για να την εκτιμήσω την άφησα και φτερούγιζε από κοντά μου.

Ω! άς ξαναγύριζαν τα χρόνια και να ξαναγινόμουν μπέμπα έστω και για μιá μέρα, και μέσα σ' αυτόν τόν λουλουδένιο εύτυχισμένο κόσμο... Ω! ναι!... πώς θαθέλα μικρούλα μπέμπα γιομάτη ξένοιασιá σαν τουλίπα του καπνού κάποιο μενεξεδένιο δειλινό εκεί που θαπαίζα εύτυχισμένα να σιγοσοβούσα να σιγοπέθαινα μπέμπα εύτυχισμένη... .

ΦΙΛΕΡΗΜΟΣ

ΠΑΣΧΑΛΙΕΣ

Άνθισανε στόν κήπο οι πασχαλιές κι' άρώματα ολόγυρα σκορπούνε πάμε, παιδιά, να κόψουμ' άγκαλιές... Με τ' άπαλό τους μύρο μάς καλούνε...

“Ως έφυγε ο χειμώνας ο βαρύς κι' ή θλίψη μας σά νέφος άς σκορπίσει... —Ψυχή μου τη χαρά σου να χαρείς μαζί με τη γελούμενη τη φύση.

Στό σπίτι μας ως τώρα το πικρό Και στό κρυστάλλινο λεπτό άνθογιάλι την όμορφη τους θέλω να χαρώ στής γαλανής της άνοιξης τα κάλλη.

Μαζί με τ' άνθισμένα τα κλαδιά και το γαλάζιο φώς που μάς κυκλώνει “Ω! θα σκιρτήσει κι' ή φωτή καρδιά θα σκορπιστεί κι' ο όνος που τη ζώνει...

Πάμε, παιδιά, να κόψουμ' άγκαλιές από άνθολουσμένο περιβόλι με το λεπτό τους μύρο οι πασχαλιές μοιάζουν να προσκαλούν τη πλάση όλη.

ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΑ

ΕΞΥΠΝΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Δουξ του Ράιχστατ: Πώς κατάντησες έτσι Ταρζάν με τα μπρατσάκια έξω; (Βλέπετε άγγελία Α-103).

Ταρζάν: Κύτταξε τα δικά σου τα χάλια με τό... τετρασέλιδο (έννοεί το προηγούμενο τεύχος μας).

Μπορείτε σεις να βρήτε τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των χεριών του Ταρζάν και του τετρασελίδου μας; Ίσως ότι σχέση έχει ο Φάντης με το ρετινόλαδο.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

ΣΤΙΣ 14 Τ' ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Σήμερα σηκώθηκα νωρίτερα απ' τις άλλες μέρες χωρίς να τὸ θέλω. Ξύπνησα καί, δέ ξέρω γιατί, αίστάνθηκα τὴν ἀνάγκη νὰ πηδήξω κάτω απ' τὸ κρεβάτι, νὰ τρέξω στὸ παράθυρο, ν' ἀγκαλιάσω φῶς. Τ' ἀνοιξα, μπήκε φῶς στὴν κάμαρη, ἕνα φῶς γλυκό, μὲ κείνη τὴ γλύκα ποὺ μόνο τ' αὐγινὸ φῶς ἔχει. Κάθησα γιὰ λίγο μπροστὰ στὸ παράθυρο, κοίταζα ἀπέναντί μου νὰ δῶ λίγο πεῦκο, βουνό, ἀμμουδιά, λίγο γαλάζιο νερό, μὰ τίποτα· σπίτια κατὰκλειστα, δρόμοι λιγοπέραστοι, κάποιο σκυλάκι ἄσπρο περνάει πηδώντας. Ἄς ἦταν τ' αὐγινὸ τοῦτο νὰ ξημέρωνε κοντὰ σὲ κανένα ἀκρογιάλι ἢ σὲ καμμιὰ ραχούλα! Χαρὰ στὸ σῶμα ποὺ βρίσκεται κοντὰ στίς ὤμορφιές τῆς φύσης, ἔλαφρό, ξεκούραστο. Χαρὰ στὸ πνεῦμα ποὺ σηκώνεται ψηλά μπροστὰ στὴν ἀγνότητα ποὺ τὸ τριγυρίζει, κι' ἀφαιρείται, καί δὲ μπορεῖ νὰ σκεφτῆ τίποτα, μόνο στέκει βουβό, ἀνίκανο νὰ διακόψῃ βέβηλα μιὰ τέτοι' ἀρμονία. Ἄναγάλιαση στὴν ψυχὴ ποὺ τὴν πλημμυρίζει κῦμα ἀπὸ χαρὰ ποὺ βρίσκει ὅμως μπροστὰ του κάποιο βράχο —τὴ λύπη ποὺ δὲν εἶναι πάντα τὸ ἴδιο αὐγινὸ.

Στέκεσαι μπροστὰ στὸ κῦμα τὸ γαλήνιο καί μὲ τὴ ψυχὴ γαληνεμένη κι' ἤρεμη σὰν ἀκρογιάλι γλυκοφιλημένο απ' τὴν ἀφρόλευκὴ τῆς θάλασσας δροσιά, δὲ μπορεῖς νὰ πιστέψῃς πῶς ὑπάρχουν ψυχὲς ταραγμένες σὲ τοῦτο τ' αὐγινὸ, ἀνίκανες γιὰ νὰ διώξουνε τὰ πάθη

προσφέροντάς τα θυσία στὸ βωμὸ τῆς γαλήνης.

Γυρίζεις τὸ βλέμμα σου γύρω, απ' τὰ χαλίκια τῆς ἀμμουδιάς μέχρι τὲς κορφὲς τῶν βουνῶν ποῦν' ἀντικρὺ σου ἢ πλάγια σου νομίζεις πῶς τὸ βουνὸ δὲ σταματάει στὴν κορφή, μὰ πῶς ἀνεβαίνει ψηλά μέχρι ποὺ σμίγει τ' οὐρανοῦ τὸ φέγγο καί παίρνει γιὰ σύντροφον τὸν ἥλιο, γιὰ στολίδι τὰ σύγνεφα. Κι' ἡ ματιά σου καρφώνεται κάποτε μέσα στ' ἄπειρο σὰ νὰ βρῆκε κείνο ποῦθελε καί τὸ κυττάζει τῶρ' ἀχόρταγα. Δὲ βλέπει τίποτα, κι' ὅλα τὰ βλέπει· δὲ νοιώθει τίποτα καί πόσα δὲ νοιώθει. Τάχει ὅλα μπροστὰ του τὸ μάτι τ' ἀχόρταστο καί τίποτα δὲν ἔχει γιὰ τὸ σκεπάζει ὅλα πέπλος ῥόδινος τῆς ἐκστασης ποὺ σὲ τυλίγει καί ξεχνᾶς τὸν ἑαυτὸ σου. Ἐνα κυματάκι τραγουδώντας ἐρωτόλοβα στὴν ἄμμο δὲ κάνει νὰ σκίσης τὸ πέπλο καί τότε γυρίζεις στὸν ἑαυτὸ σου. Βλέπεις, πάντα βλέπεις· απ' τὸν ἄφρο τὸ γαλατένιο μέχρι τὸ σκοῦρο βυθό, κι' απ' τὸ καμπαναριὸ μιᾶς ἐκκλησοῦλας ὡς τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ ποὺ γίνετ' ἀσημένιο στὸ φίλημα τοῦ ἡλίου, γιὰ νὰ κοκκινήσῃ τὸ σούρουπο ἀποχαιρετηντάς τον.....

Ὅλ' αὐτὰ φέρνει ὁ νοῦς μου μπροστὰ στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο καθῶς στέκω. Μπροστὰ μου σπίτια, δρόμοι λιγοπέραστοι· μακριὰ μου ἢ θάλαματνια τὸ βουνό, ὁ ῥόδινος πέπλος τῆς ἐκστασης.

ΑΓΡΑΜΠΕΛΗ

ΠΡΩΪ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Σήμερα σηκώθηκα πρωΐ. Τὸ σπῆτι ἀκόμη, βυθυσμένο σὲ βαθὺ ὕπνο. Ἄνοιξα τὴν πόρτα. Ὁ ἥλιος μόλις ἔβγαινε σὰν κατακόκκινος δίσκος μέσα απ' τὴ θάλασσα.

Ἐνα πρωϊνὸ ἀεράκι φυσοῦσε ἔλαφρὰ καί ἔκανε τὰ πέταλα απ' τ' ἀνθισμένα δέντρα νὰ στροβιλίζουν σὰ νιφάδες ἀπὸ χιόνια.

Κατέβηκα στὸν κῆπο. Ἀνέπνευσα βαθειά, ὁ ἀέρας εἶναι ἀνεκατεμένος μὲ χιλιάδες μυρουδιές ἀπὸ τὰ τόσα δέντρα ποὺ εἶναι ἀνθισμένα. Πουλᾶκια μικρούλια παίζουν τὸ κρυφτὸ μέσα απ' τὰ φυλλώματα. Κάτω στὴν καταπράσινη ρεματιά κελαρίζει λίγο κρυσταλλένιο νεράκι καμμιὰ δεκαριά περιστέρια ξεπερνᾶν τὸ πρωϊνὸ τους λούτρο. Πιὸ πέρα κελαιδίη ἕνα ἀηδόνι τόσο γλυκά.

Ἀκούσθηκαν φωνές περνοῦν οἱ χωρικοὶ γιὰ τὰ κτήματά τους. Μου-

λάρια, γίδες, πρόβατα ἀνακατεύτηκαν μαζί, ἕνα μωσαράκι τρέχει νὰ προφτάσῃ τὴ συνοδεία. Τώρα ἔβγαλαν τ' ἄρνᾶκια γιὰ νὰ βοσκῆσουν στὸ καταπράσινο χορταράκι καί ἔχουν στήσει τρελλὸ χορὸ. Οἱ γυναῖκες ἀρχίζουν τὴ κουβέντα γιὰ τῆς δουλειές τους γιὰ τὰ γίδια τους.

Ἀπὸ τὴν πλατεία ἀκούοτηκαν φωνές εἶναι τὰ παιδιὰ ποὺ πηγαίνουν σχολεῖο. Κάποιοι πιτσιρικός ἔχει πετάξει τὰ βιβλία του κάτω καί προκαλοῦσε κάποιον γιὰ μάλωμα.

Τὰ κλωσσοπούλια ἤρθαν καί πλέχτηκαν στὰ πόδια μου. Τὶ ὤμορφα ποὺ εἶναι!

Τὸ γάλα μου εἶναι ἕτοιμο κάτω ἀπὸ τὴν ἀνθισμένη ἀχλαδιά. Μπορεῖ κανεὶς ποτὲ νὰ μὴν ἔχει ὄρεξη σὲ τόσο μαγευτικὸ πρωϊνὸ;

ΧΩΡΙΣ ΦΤΕΡΑ

ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Θρηνεῖ ὁ γιὸς τοῦ Πηλεΐδου τὸν ξανθὸ ἔφηβο.... Οἱ πυρσοὶ φωτίζουν τὸ δωμάτιο τῶν πολεμιστῶν.... Μυρωμένα, λιβανωτὰ καίνε σὲ δοχεῖα χρυσὰ μὲ φειδίδια πόδια... Ἄσπιδες καί δόρατα, κοντάρια καί περικεφαλαῖες καί θώρακες.... Ὅλα γιὰ τοὺς ἀνδρείους καί σκληροὺς πολεμιστὲς... Καί ὁ πειὸ ἀνδρείος απ' ὅλους εἶναι συντριμμένος ἀπὸ ἀνείπωτη ὀδύνη....

Ὡ! τὸν ἄτυχο Πάτροκλο! Κρίμα τὸ παλληκάρι... Ὁραῖος καί γλυκὸς σὰν τὸν Ἄδωνι, μὲ ὅλη τὴν πρόσκαιρη ὡμορφιά τοῦ θανάτου χυμένῃ στὴν ἀγαλματένια μορφὴ του.

Τὸ φῶς ποὺ τρεμουλιάζει, παίζει μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά, σκιάζει τὰ ἀνέκφραστα μάτια ποὺ ἀτενίζουν πειὰ τώρα τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς. Μυρωμένο εἶναι τὸ σῶμα τὸ ξαπλωμένο σὲ πολῦτιμα ὑφάσματα. Μόνος ὁ θεϊκὸς Ἕλληνας θρηνεῖ τὸ νεκρὸ φίλον του... Τὸ στήθος του ἀναταράζεται ἀπὸ

λιγμούς.... Μὰ κανεὶς δὲν θὰ τὸν δῇ νὰ κλαίῃ γιὰτὶ δὲν τολμᾶνε νὰ πλησιάσουν. Τὰ χαρακτηριστικὰ του διαρκῶς ἀλλάζουν ἔκφρασι. Πόνος, ἐκδικησι τρυφερότητα, γλύκα, ἀτονία....

Καί ὁ φίλος του ἀπελπιστικὰ ἀκίνητος καί ἀπαθής. Κανένας θόρυβος δὲν ταραίζει τὸ δωμάτιο.... Ἐξω οἱ Ἕλληνες σκυφτοὶ μπρὸς στὴ μεγάλη συμφορὰ, ἀτενίζουν μὲ μῖσος καί σχέδια ἐκδικήσεως τὰ τεῖχη τῆς Τροίας ποὺ ὑψώνονται ἐπιβλητικὰ στὸ ματωμένο σούρουπο. Καί μέσα ἀπὸ τὰ τεῖχη, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου, ὁ ἀνίκητος Ἐκτώρας χιορτάζει τὴ νίκη του. Νίκη, ποὺ θὰ γίνῃ αἰτία νὰ κλάψῃ ὁ Πρίαμος νὰ πενήθῃ ἢ Τροία, καί νὰ δεχτῆ ἀγνώριστο καί κομματιασμένο ἢ Ἄνδρομάχη τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρα τῆς, κάποια μαῦρη χαραυγὴ...

ΜΥΡΡΑ ΑΛΟΗ

θηκαν ως τώρα έτερόκλητα τινά όντα άλλα ποτέ μας δέν πιστεύαμε πώς και τόνομά μας άκόμα θά οικειοποιούνταν. Φτου νά μήν βασκαθούν!

Γεωργισούδια
(Γαλλιστί Georgette)

Γ-24 Τίρ-Κίρ, Βενετσιάνα και Άμερικάνε, γιατί χαθήκατε άπ' τις άγγελίες;

Δουξ

Γ-25 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ. Ή έξως τώρα έναρετος σύζυγος του κ. Ριρή, Άννου, έγκαταλείψασα σύζυγον και τέκνα άπήλθεν διά την Γερμανίαν.

Άθώο Διαβολάκι

Γ-25 *Μάγισσα*, σάν πολύ γρήγορα νάπαντάς. Τι συμβαίνει;

Σεπεσμένη Δαιδη

Γ-27 ΚΑΠΟΙΟΣ. άπό τόν άλλο σύλλογο ήθελε εις άπάντησιν της Β—262 άγγελίας μου νά δημοσιεύση στο Μακεδονόπουλο την έξης άγγελία:

«Μιλούν και οι άνήθικοι για ήθική», άλλα στα παρακάλια άλλου δέν την δημοσίευσε. Τόν ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ, άν έχη τó θάρρος και άν δέν είναι τόσο άνανδρος νά την δημοσιεύση με γνωστό ψευδώνυμο ή με τó όνομά του.

Δουξ του Ράιχστατ

Γ-28 Ποτέ δέν θά μπορέσω ν' άνταποδώσω στην άγαπητή οικογένεια ΓΕΩΡΓΙΤΣΑ και ΗΛΙΟΣΤΑΛΑΧΤΗ τά όσα έκαναν και κάνουν για μένα ύστερα άπ' τη συμφορά που με βρήκε.

Νυφούλα τ' Ούρανοϋ

Γ-29 Ζητώ άπεγνωσμένως Ίουλιέτταν.

Ρωμαίος

Γ-30 ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΝΥΦΗ. Χήρος όνομαζόμενος Ριρης ζητεί ώραίαν και έναρεον σύζυγον.

Άθώο Διαβολάκι

Γ-31 *Άθώο Διαβολάκι*, χάρηκα για τη γνωριμία σου μά... άφου έφυγες γιατί τότε σε γνώρισα.

Ρέλια

Γ-32 Λουϊ παιδί μου σάν πολύ φόρα πήρες (Μακ. Δ—11)

Δουξ του Ράιχστατ

Γ-33 *Δαμνηδόν*, άνέλαβες νά υπερασπίσης τó Κρίνο και γελοιοποιήθηκες. Σου εύχομαι μεγαλύτερες έπιτυχίες στο μέλλον.

Άγουστίνος

Γ-34 Τρεις Γκακστερίνες προφυλαχθήτε γιατί ή έπίθεσις αρχίζει. Μου φαίνεται πώς θά σας φορέσω τά γυαλιά του Μπούφου.

Άθώο Διαβολάκι

Γ-35 Την περασμένην Δευτέρα κάποιος όνομαζόμενος *Νιόνιος* ητόκτόνησε ριφθείς εις τάς γραμμάς του τραίνου. Οι λόγοι διά τούς όποιους ητόκτόνησεν ó δυστυχής είναι άγνωστοι (!)

Friedrich-Friederike

Γ-36 *Άκράτ. Γέλιο*, άπό πότε έγινες και... σπαγγοραμμένη;

Σ. Ίππόλυτος

Γ-37 Δουξ του Ράιχστατ, μήν ξεχνάς πώς κάηκε κάποτε και τó Ράιχστατ.

Άθώο Διαβολάκι

Γ-38 *Άννου*, θυμάσαι τίποτα σχετικό με τά ψευδώνυμά μας;

Friedrich-Friederike

Γ-39 *Ο* άγαπητός σύμβουλος της Χ. Σ. *Μίσης*, που παριστάνει κινηματογραφικόν άστέρα, έπειδή φοβάται νά γράψη έλληνιστί τις άγγελίες του βάζει τόν... μέγαν λατινομαθην και του τις γράφει λατινιστί. Καί έτσι άφ' ένός μεν δέν ρεζιλύεται άπ' τά λάθη που θάκανε άφ' έτέρου ρεκλαμάρεται ως λατινομαθής!

Σάυλωκ

Γ-40 Νυφούλα τ' Ούρανοϋ δέξου θερμά συλλυπητήρια για τó χαμό της μητέρας σου.

Κάκια—Έλση

Γ-41 *Έτβιν—Κάκο* δέν πάτε νά μάθετε πρώτα καλλιγραφία, κι' ύστερα νά γράφετε άγγελίες για φτερά άπό κόττες άφου τά γράμματά σας είναι όρνιθοσκαλισμένα;

Κάκια

Γ-42 Ριρή τά νέα σου τάμαθα άπ' την Κάιτη. Μήν άνησυχείς θά μάθης αυτά που θέλεις.

Έλση

Γ-43 Φεύγοντας γι' άρκετόν καιρό άπ' την Θεσσαλονίκη χαιρετώ όλα τά μέλη του συλλόγου.

Αρκάδιος

Γ-44 *Χρυσάρενια Δύσις*, γιατί αυτή ή σιωπή;

Σεπεσμένος Δόρδος

Γ-45 *Ύστερ' άπό* σιωπή τόσο καιροϋ ξαναμπαίνω στην κίνησι της «Μακεδονικής Νεολαίας».

Σεπεσμένος Δόρδος

Γ-46 Έθεάθη μέλος της «Χαρούμενης Συντροφιάς» με... πλισέ ψάθινο καπέλο.

Έτβιν

Γ-47 Είμαι μέγας μαθηματικός: 12+12=16.

Georgette

Γ-48 Μίνω, δέν μάς έγραψες. Την Κυριακή θά ρθοϋμε στο Χορτιάτη.

Δουξ

Γ-49 *Κάκο*, πρόσεχε γιατί ύπάρχει φόβος νά κάψης τά δάκτυλά σου. Δέν κρύβεται.

Μάργβελ

Γ-50 *Έτβιν*, έπληροφόρησες τόν *Κάκο* για τά Κινέζικα νούμερα που έφτασαν;

Μάργβελ

Γ-51 *Σαμουήλ*, θά μου έπιτρέψητε νά σας

προσφέρω ίδιον χάρτην διά τó... έργον σας.

Έτβιν—Κάκος

Γ-52 Τά ποθοϋμενα φτερά έφτασαν. Πληροφορία παρά τῷ κ. κ.

Έτβιν—Κάκο

Γ-53 *Σαμουήλ*, προς λογικευσιν τρελλών ζητούνται παρά τῷ όμονύμῳ οίκῳ σχολαστικοί μεγάλης όλκῆς.

Έτβιν—Κάκος

Γ-54 *Ριρή Έλση*, σας εύχομαι νά γυρίσετε γρήγορα, καλά και άλλαγμένες.

Σάυλωκ

Γ-55 Κάποιος σοφός ειπέ: «ó βλάκας δέν θαυμάζει ποτέ τόν έαυτό του τόσο πολύ, όσο όταν κάμει καμιά βλακεία». *Έ!* αυτό μάς τó απέδειξε τó... γουμαράγκαθο της Λαγκαδιάς με την Γ-295 άγγελίαν του στο Μακεδονόπουλο, την όποιαν διάβαζε και έδινε και στοϋς άλλους νά διαβάσουν για νά θαυμάσουν και αυτοί την «έξυπνάδα» του. Τόν συλλυποϋμαι βαθύτατα και τού εύχομαι νά ένοικιάση ταχέως τó τελευταίο άδειο του πάτωμα.

Πρίγκηψ

ΣΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΕΓΝΑΤΙΑΣ 34 (ΣΤΑΣΙΣ ΚΟΛΟΜΒΟΥ)

ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ Δ. ΡΗΤΟΥ

ευρίσκετε τά καλύτερα γλυκίσματα κατασκευα-

σμένα με τά άγνότερα ύλικά.

Στό ζαχαροπλαστείον λειτουργεί ιδιαίτερο

τιμήμα φυτοφαγίας και χορτοφαγίας

Πάντοτε φθηνότερα

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΑΙ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΓΟΡΑ

Ε Ρ Μ Ο Υ Ι Σ

Καμπαρίνες, Παλτά, Πλεκτά, Μάλλινα,
Ἀδιάβροχα, ὑποδήματα ἀνδρικὰ καὶ παιδικὰ Μπλούζες, Ζακέτες,
Πουλόμερα, Φανέλλες,
Κασμήρια Ἀγγλικὰ Ὑποκάμισα, Γραβάτες

καὶ τὰ ἀφθαστα τῶν

Ἑλληνικῶν

“ΒΡΙΤΑΝΙΑ,,

Καὶ

Μαλλιὰ Νήματα

“ΦΛΟΣ,,

Πλοῦτος εἰς ὅλα τὰ εἶδη

Τιμαὶ ὀρισμέναι καὶ ἀσυναγώνιστοι